

AFTAKELING

PELGRIMSOORD AUVERS-SUR-OISE WANHOPIG OP ZOEK NAAR MILJOEN

AUVERS-SUR-OISE

Op 20 mei 1890 nam Vincent van Gogh de trein van het Gare du Nord in Parijs naar Auvers-sur-Oise, 27 kilometer verderop. De schilder kwam vol goede moed aan in het dorpje, waar hij na een labiele periode in het Zuid-Franse Saint-Remy rust en inspiratie zocht. Bovendien had zijn broer Theo, die hem in zijn levensonderhoud voorzag, graag dat dokter en kunstliefhebber Paul-Ferdinand Gachet een oogje in het zeil hield. Het was een vruchtbare periode, waarin in Van Gogh ruim tachtig doeken schilderde, waaronder *Korenveld met kraaien* en *Portret van dokter Gachet*. Toch kreeg de kunstenaar een terugval. Op 27 juli schoot hij zichzelf buiten het dorp door de borst met een karabijn. Vincent strompelde terug naar de herberg Ravoux, waar hij een kamertje had. Twee dagen later stierf hij in het bijzijn van Theo.

Van Goghs graf en kerkje

Wie afreist naar Auvers-sur-Oise om het dorpje te zien waar Vincent van Gogh stierf, treft aftakelend erfgoed aan. Het door de schilder vastgelegde kerkje staat op instorten en - misschien nog wel erger - zijn graf is aan het verzakken. De hordes toeristen die hem komen opzoeken maken het allemaal niet beter.

door Eveline Bijlsma

De noordkant van de Église-Notre-Dame-de-l'Assomption lijkt wel een plaats delict. Het pad rondom de kerk is afgezet met hekken met rode linten, omdat er stenen en dakpannen naar beneden kunnen komen. Van Gogh-pelgrims, toeristen en gelovigen moeten de entree achterin gebruiken, want de hoofdingang is om dezelfde reden afgesloten. Op de dakpannen staat schimmel, en zo te zien groeide er eerder zelfs een boom doorheen.

„De pannen waren fragiel, het water kwam er gewoon doorheen”, wijst

Dominique Janssens naar het dak. De Belg is eigenaar van de Auberge Ravoux, de herberg waar Van Gogh de laatste maanden van zijn leven doorbracht. Hij spant zich samen met de burgemeester in om het erfgoed van de schilder levend te houden. „Het kerkje is duizend jaar oud, maar de afgelopen decennia is er niets meer aan gedaan. Altijd hetzelfde liedje: er is geen geld. In Frankrijk wordt veel gebabbeld, maar er gebeurt uiteindelijk weinig.”

Burgemeester Isabelle Mézières pakt in een dependance van het gemeentehuis een stapel gekleurde mappen. „In oktober vorig jaar heeft het flink ge-

Herberghouder Dominique Janssens bij de laatste rustplaatsen van Vincent en Theo, waar hij wekelijks bloemen, gedichten of kwasten vindt.

stormd, het kerkje is toen niet gespaard. De kapel aan de noordkant moest met spoed worden gerepareerd. Ik heb er gelijk maar een erfgoedarchitect bij gehaald om een diagnose

gevraagd. Ik schrok me rot toen ik het rapport in handen kreeg!” Het kerkje, dat wereldberoemd werd door Van Goghs schilderij *L'Église d'Auvers*, bleek op instor-

ten te staan. „Er was nog nooit naar de staat van het pand gekeken”, zegt Mézières, die twee jaar geleden tot burgemeester werd gekozen. „Iedereen weet dat je erfgoed moet onderhouden. Mijn voorganger heeft het 25 jaar lang laten zitten. Nu kom ik in een keer voor hoge kosten te staan.”

De rekening is gepeperd: de spoedreparatie van 60.000 euro is inmiddels betaald, maar de rest van de renovatie kost 600.000 euro. „Ik heb een subsidie-

VOOR RESTAURATIE VAN ERFGOED

in verval

Van Gogh ligt in een verzakkend graf.

aanvraag gedaan”, zegt de Française lichtelijk wanhopig tussen haar dossiers. „Als het goed is draait de staat op voor 40 procent van de kosten en het departement voor nog eens 20 procent. Ik hoop een vijfde met giften bij elkaar te krijgen en een vijfde betaal ik zelf. Ik wacht dus op 120.000 euro. We zijn een inzamelingsactie begonnen, sinds de zomer zitten we op 14.000 euro. Wat zal ik zeggen... het begint op gang te komen.”

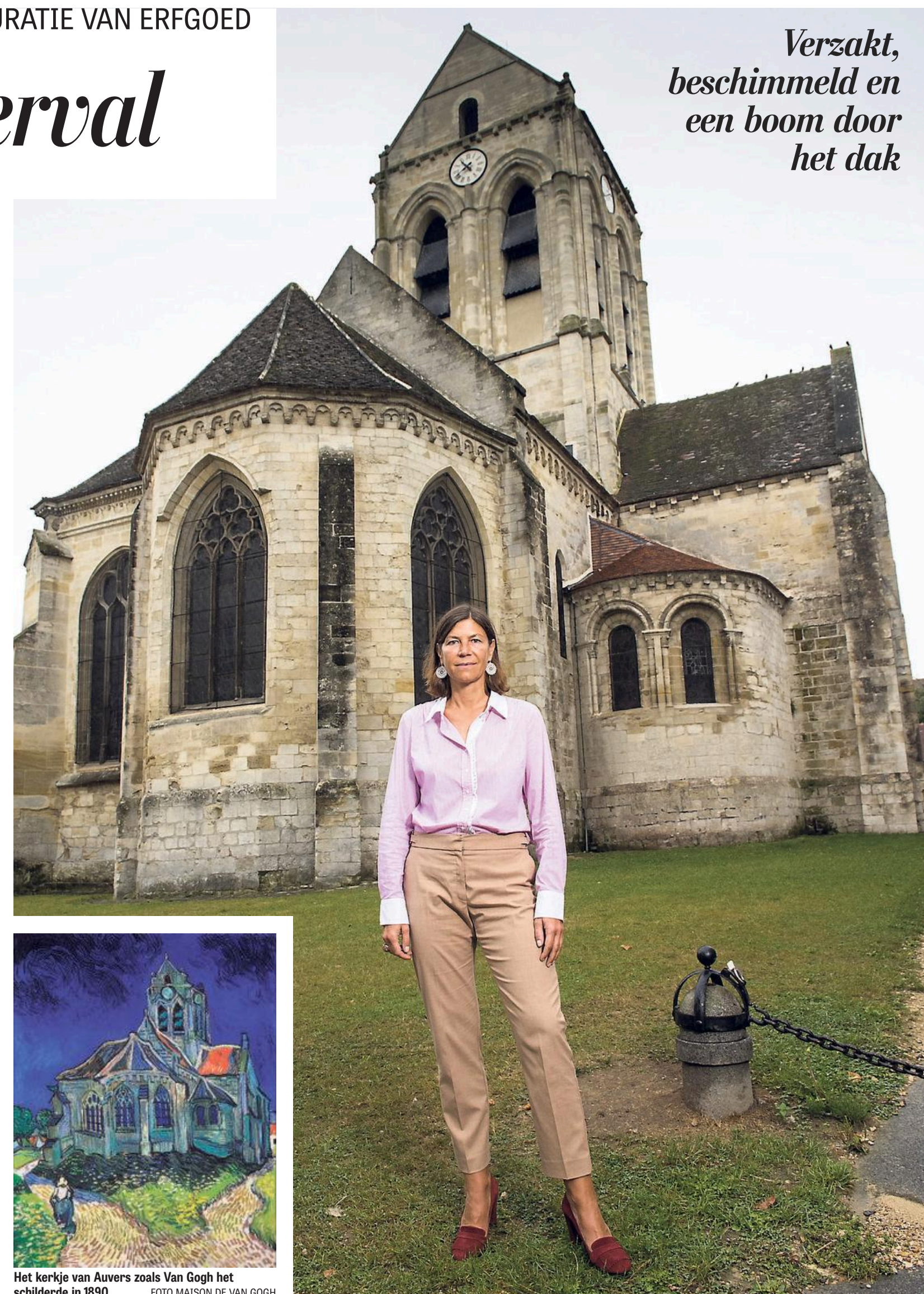
Bloemen planten

De gemeente zelf verdient niets aan Van Gogh, verzucht Mézières. „De kerk en de begraafplaats zijn natuurlijk gratis toegankelijk, het kamertje in de herberg is niet van ons. Het toerisme kost me eigenlijk alleen maar geld, want de straat moet worden geveegd en er moeten bloemen worden geplant.”

En groepje Koreanen loopt het kerkhof op. „Hier is het”, roept een van de toeristen verheugd, en wenkt haar familie naar de grafstenen van Theo en zijn broer Vincent. „Van Gogh is razend populair bij ons. Mijn vader is een groot kunstliefhebber, ik wilde hem altijd al eens hier mee naartoe nemen. We brengen vier dagen in Parijs door, waarvan we er een naar Auvers zijn gekomen.” Het is het gezelschap in hun enthousiasme nauwelijks opgevallend dat ook van de begraafplaats de hoofdingang is gesloten.

„Vanaf februari heeft het vier maanden flink geregend”, zegt Janssens. „Het water wordt helemaal niet afgevoerd, het verdwijnt in de grond en de graven verzakken. Vincent ligt inmiddels al een paar centimeter lager dan Theo. Daar komt bij dat deze plek berekend is op zo'n 5000 bezoekers per jaar, niet op de menigten die hier nu komen.”

De Belg hurkt bij de door klimop overwoekerde graven, op zoek naar de boodschappen die vaak worden achtergelaten. „Hier zie je

Verzakt, beschimmeld en een boom door het dak

Het kerkje van Auvers zoals Van Gogh het schilderde in 1890. FOTO MAISON DE VAN GOGH

as liggen, er zijn mensen die een urn meezeulen uit Azië om hier hun geliefde uit te strooien. Amerikanen leggen vaak penselen en paletten neer, soms liggen er prachtige gedichten. Van de week was ik hier 's avonds laat, toen zat er een Koreaanse vrouw te bidden tussen tientallen

waxinelichtjes. Ik kuis deze plek een keer per week, want er zijn mensen die hele bloempotten op de graven zetten. Dat is niet goed voor de begroeiing.” Janssens wil ook 600.000 euro verzamelen, de kosten voor de renovatie van de begraafplaats. Hij haalt online geld op en zette een

'betaalpaal' in de boetiek van de Auberge Ravoux, waar bezoekers - contactloos - met hun pinpas 2 euro kunnen doneren. Ook vindt hij dat musea die Van Goghs in de collectie hebben wel een steentje bij kunnen dragen. „Er zijn ontzettend veel mensen die bakken met geld hebben

verdiend aan zijn doeken. Het is tijd dat Vincent daar wat voor terugkrijgt, want hij was zelf een genereus persoon.” De Koreanen zijn weer naar beneden gelopen en staan elkaar giechelend voor het kerkje te fotograferen. „Er worden hier wel een paar honderdduizend

plaatjes per jaar geschoten”, zegt Janssens. „Als we voor elk kiekje een euro zouden krijgen, zijn beide restauraties in minder dan een jaar voor elkaar.”

Kijk voor de beste reisdeals op www.travelworld.nl
073-707 43 10

Top 5 camperreizen

- USA**
15 dagen incl. vroegboekspecial en vliegreis naar Los Angeles
prijs p.p. o.b.v. 2 volwassenen en 2 kinderen **€ 949**
- Canada**
15 dagen incl. vroegboekspecial en KLM vliegreis naar Vancouver
prijs p.p. o.b.v. 2 volwassenen **€ 1349**
- Zuid-Afrika**
15 dagen incl. vliegreis naar Kaapstad
prijs p.p. o.b.v. 2 volwassenen **€ 1399**
- Australië**
16 dagen incl. vliegreis naar Perth
prijs p.p. o.b.v. 2 volwassenen **€ 1849**
- Nieuw-Zeeland**
22 dagen incl. vliegreis naar Christchurch
prijs p.p. o.b.v. 2 volwassenen **€ 2499**

Gratis Reisinformatiedagen

Kom naar onze Reisinformatiedagen voor diverse landenpresentaties of maak een afspraak om je reis door te spreken op een van onze Reisinformatiedagen! Gebruik de antwoordkaart hiernaast om je aan te melden.

Locatie: 's-Hertogenbosch
Zie ook www.travelworld.nl/events

24 september	Presentatiedag USA, Canada, Afrika & Down Under
7 oktober	Reisbureaudag afspraak mogelijk tussen 18.00-21.00
15 oktober	Reisbureaudag afspraak mogelijk tussen 10.00-16.00
29 oktober	Presentatiedag + bekijk o.a. een Noord-Amerikaanse camper

Ja, ik kom naar de gratis informatiedag in 's-Hertogenbosch op de volgende dag:

Presentatiedag 24 september

7 oktober, tijdstip .....

15 oktober, tijdstip .....

Presentatiedag 29 oktober

Gewenste reisbestemming: .....

Naam: Dhr/Mevr.: ..... Voorletters: .....

Adres: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Telefoon: ..... E-mailadres: .....

Vul svp je e-mailadres en telefoonnummer in, zodat wij je van de gewenste informatie kunnen voorzien. Door inzending ga je akkoord met toezending van reisinformatie. Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop aan: Travelworld, Antwoordnummer 10802, 5200 WB 's-Hertogenbosch